

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені А. С. МАКАРЕНКА**

ПРОЄКТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

**Спеціальна освіта
першого рівня вищої освіти
спеціальності 016 Спеціальна освіта (016.02 Олігофренопедагогіка)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
Сумського державного педагогічного
університету імені А. С. Макаренка
протокол № ___ від «___» _____ 2021 р.
Голова Вченої ради,
Ректор _____ Ю.О. Лянной

Суми – 2021

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Проекту
освітньо-професійної програми
Спеціальна освіта
першого рівня вищої освіти
спеціальності 016 Спеціальна освіта (016.02 Олігофренопедагогіка)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Освітньо-професійна програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Протокол № 12 від «30» березня 2021 р.

Завідувач кафедри спеціальної

та інклюзивної освіти _____ (Дегтяренко Т. М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

30.03.2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту педагогіки і психології

Протокол № _____ від «____» _____ 2021 р.

Голова науково-методичної комісії Навчально-наукового

інституту педагогіки і психології _____ (Тарасова Т. Б.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Перший проректор Сумського державного педагогічного

університету ім. А. С. Макаренка _____ (Пшенична Л. В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Начальник центру забезпечення якості освіти _____ (Ячменник М.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка) підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 016 Спеціальна освіта (016.02 Олігофренопедагогіка) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка розроблена та внесена кафедрою спеціальної та інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341, зі змінами від 25 червня 2020 р. № 519.

Розробники:

Боряк Оксана Володимирівна	доктор пед. наук, доцент, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, керівник проєктної групи;
Дегтяренко Тетяна Миколаївна	доктор пед. наук, професор, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, член проєктної групи;
Бондаренко Юлія Анатоліївна	доктор пед. наук, професор, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, член проєктної групи;
Колишкін Олександр Володимирович	канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, член проєктної групи;
Косенко Юрій Миколайович	канд. пед. наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, член проєктної групи;
Чобанян Анна Варужанівна	канд. психол. наук, ст. викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, член проєктної групи;
Скиба Тетяна Юріївна	заступник директора з навчально-виховної роботи Сумського закладу загальної середньої освіти спеціальна школа Сумської міської ради для дітей, які потребують корекції розумового та фізичного розвитку, член проєктної групи;
Зайчикова Анастасія Вікторівна	студентка 0041 групи, член проєктної групи.

Рецензенти:

**1. Профіль проєкту освітньо-професійної програми Спеціальна освіта
(Олігофренопедагогіка) підготовки здобувачів вищої освіти на першому
(бакалаврському) рівні за спеціальністю
016 Спеціальна освіта (016.02 Олігофренопедагогіка)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка**

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка. Навчально-науковий інститут педагогіки і психології.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр зі спеціальної освіти (Олігофренопедагог)
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка) першого рівня вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта (016.02 Олігофренопедагогіка) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців. Для здобуття ступеня бакалавра на основі ступеня молодшого бакалавра ЗВО має право визнати та перезарахувати не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) за спеціальностями галузей знань 01 – Освіта/Педагогіка і 22 Охорона здоров'я та не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) за іншими спеціальностями.
Наявність акредитації	Відсутня
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта; ОКР «молодший спеціаліст», освітньо-професійний ступень «фаховий молодший бакалавр», ОС «молодший бакалавр», ОС «бакалавр» ОКР молодший спеціаліст.
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	2021 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої	https://sspu.edu.ua/osvitni-prohramy-2020-rik

програми	
-----------------	--

2 – Мета освітньої програми	
Метою освітньої програми є підготовка фахівців, які здатні розв'язувати складні задачі і практичні проблеми спеціальної освіти з метою корекції і компенсації порушень психофізичного розвитку осіб з особливими освітніми потребами різних вікових груп.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Опис предметної області	<p>Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність 016 Спеціальна освіта (016.02 Олігофренопедагогіка) ОПП передбачає такі компоненти: обов'язкові дисципліни – 151 кредит ЄКТС (63 %), з них: дисципліни циклу загальної підготовки – 25 кредитів ЄКТС (10 %), циклу професійної підготовки – 126 кредитів ЄКТС (53 %); вибіркових дисципліни – 60 кредитів ЄКТС (25 %); практична підготовка – 27 кредитів ЄКТС (11 %).</p> <p>Об'єкт вивчення: корекційно-розвивальний та реабілітаційний процеси; теоретико-методичні диференційовані системи попередження і подолання порушень психічного та (або) фізичного розвитку та корекційного навчання і виховання осіб з особливими освітніми потребами (інтелектуальними порушеннями) різних вікових категорій, способи організації ефективної взаємодії учасників освітнього процесу, зумовлені закономірностями та особливостями змісту корекційно-педагогічної діяльності.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, термінологія, концепції у галузі спеціальної та інклюзивної освіти, принципи та їх використання, методи корекційної педагогіки та спеціальної психології.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові й психолого-педагогічні методи, сучасні методи корекційного навчання (теоретико-інформаційні, практико-операційні, пошуково-творчі, методи організації самостійної роботи, контрольної-оцінювальної), пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, частково-пошукові, евристичні, дослідницькі, індуктивні, дедуктивні, технічні, способи організації корекційного освітнього процесу, технології урочної й позаурочної діяльності у спеціальних та інклюзивних закладах освіти.</p> <p>Інструменти та обладнання: сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальна апаратура та інструменти, необхідні у процесі надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг особам з особливими освітніми потребами.</p> <p>Атестація: здійснюється у формі атестаційного іспиту або кваліфікаційної роботи.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка) має академічну та прикладну орієнтацію
Основний фокус освітньої програми	Ступенева освітня програма є комбінацією загальної академічної освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта (вивчення загальних основ спеціальної освіти і педагогічної деонтології, спеціальної

та спеціальностей	<p>дошкільної педагогіки, спеціальної педагогіки з історією, основ інклюзивного навчання, теорії і методики роботи асистента вчителя, асистента вихователя у закладах освіти з інклюзивним навчанням, основ генетики у контексті спеціальної педагогіки, мовленнєвих і сенсорних систем та їх порушень, невропатології, психопатології), а також спеціальної підготовки, що фокусується на більш глибокому розумінні предметної спеціалізації дисциплін, які формують фахові компетентності для роботи з особами з особливими освітніми потребами – інтелектуальними порушеннями у спеціальних закладах та закладах з інклюзивною/інтегрованою формою навчання (клініка інтелектуальних порушень, психологія дитини з інтелектуальними порушеннями, основи логопедії, спеціальні методики навчання, виховання та розвитку дітей з інтелектуальними порушеннями).</p> <p><i>Ключові слова:</i> спеціальна освіта; інклюзивна освіта; особи з особливими освітніми потребами; особи з психофізичними порушеннями та/або з інвалідністю; особи з порушеннями інтелектуального розвитку; корекційно-реабілітаційний процес; корекційно-розвитковий процес; корекційно-виховний процес; корекційно-педагогічний процес.</p>
Особливості програми	<p>Комплексне надання міждисциплінарних знань, розвиток умінь та навичок, які забезпечують формування системи загальних і фахових компетентностей у сфері спеціальної освіти - олігофренопедагогіці, практична спрямованість на здійснення корекційно-педагогічної діяльності з урахуванням потреб регіону: підготовки фахівців для роботи з дітьми з інтелектуальними порушеннями в спеціальних закладах освіти та закладах з інклюзивною/інтегрованою формою навчання. Регіональний контекст ОПП врахований шляхом орієнтації на потребу забезпечення фахівцями зі спеціальної освіти освітніх закладів Сумської області. Моніторинг проведення конкурсів на заміщення вакантних посад свідчить, що на місцях не вистачає фахівців для повноцінного забезпечення роботи спеціальних та інклюзивних закладів освіти, ІРЦ, зокрема дефектологів – олігофренопедагогів, а також асистентів вчителів, асистентів вихователів. Підготовка здобувачів першого бакалаврського рівня за спеціальністю Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка) в Сумському регіоні не здійснюється.</p>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>За наявності диплому бакалавра випускники можуть працювати у закладах системи МОН, МОЗ, Міністерства соціальної політики: спеціальні заклади дошкільної або загальної середньої освіти; заклади дошкільної або загальної середньої освіти з інклюзивним/інтегрованим навчанням; навчально-виховні комплекси; заклади позашкільної освіти; приватні заклади, реабілітаційні центри тощо. Працевлаштування здійснюється замовником (працедавцем) на первинні посади: вихователя дітей з порушеннями психофізичного розвитку (інтелектуальними порушеннями); асистента вчителя, вихователя закладів дошкільної або загальної середньої освіти зі спеціальним/інклюзивним навчанням дітей з особливими освітніми потребами (інтелектуальними порушеннями).</p>
Подальше навчання	<p>Продовження освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.</p>

	Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Освітній процес побудований на принципах студентоцентрованого особистісно орієнтованого навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання на основі на основі особистісно-орієнтованого, діяльнісного, індивідуально-творчого, праксеологічного, компетентнісного, системного, інтегративного підходів.</p> <p>Форми навчання: лекції, практичні, семінарські та лабораторні заняття, індивідуальна і самостійна робота, навчальна і виробнича практики, захист курсових робіт, самостійна робота (з опорою на підручники, навчальні посібники, конспекти, інтернет-джерела, електронні ресурси); індивідуальні та групові консультації з викладачами; написання курсових робіт, навчальна та виробнича практики; здійснення індивідуальної науково-дослідної діяльності, гурткова робота й робота у проблемних групах, неформальна освіта, участь у кафедральних і університетських науково-дослідних роботах та проектах, тренінгах, виступи на конференціях, семінарах, круглих столах; написання есе, проведення досліджень, навчально-експериментальної роботи.</p> <p>Методи, методики та технології навчання: практичні, практико-теоретичні, наочні, пояснювально-ілюстративні, проблемно-пошукові, абстрактнодедуктивні, конкретно-індуктивні, діалогічні, дослідницькі, інтерактивні (вебінари, тренінги, презентації, дистанційні освітні технології), навчально-ігрові технології Освітній процес побудований на принципах студентоцентрованого особистісно-орієнтованого навчання, на основі компетентнісного, системного, інтегративного підходів.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та 100-бальною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F). Накопичувальна бально-рейтингова система передбачає оцінювання студентів за всіма видами аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності.</p> <p>Види контролю: поточний, тематичний, підсумковий, семестровий, контроль самостійної роботи студентів, самоконтроль.</p> <p>Форми контролю: письмове й усне опитування, заліки, екзамени, тестування, презентації результатів виконання індивідуальних науково-дослідних та творчих завдань, захист курсових робіт, звіти з навчальної та виробничої практики, комплексні кваліфікаційні екзамени з теорії і спеціальних методик дошкільного виховання дітей з порушеннями інтелектуального розвитку та з теорії і спеціальних методик навчання дітей з порушеннями інтелектуального розвитку.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології і

	характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-8. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.</p> <p>СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо- корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.</p> <p>СК-6. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю в різних типах закладів.</p> <p>СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.</p> <p>СК-8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.</p> <p>СК-9. Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи</p>

	<p>психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.</p> <p>СК-10. Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.</p> <p>СК-12. Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.</p> <p>СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.</p> <p>СК-14. Здатність до роботи із спільнотою – на місцевому, регіональному, національному, європейському і більш широкому глобальному рівнях з метою формування толерантного, гуманного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами, розвитку здатності до рефлексії, включаючи спроможність обдумувати як власні, так й інші системи цінностей.</p> <p>СК-15. Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.</p> <p>СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>СК-17. Здатність до застосування сучасних знань про психологічні особливості розвитку дітей з інтелектуальними порушеннями як суб'єктів освітнього, корекційно-освітнього, корекційно-розвивального і навчально-реабілітаційного процесів на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні, дизонтогенетичні особливості та соціальні чинники розвитку.</p> <p>СК-18. Здатність до застосування знань про психологічні механізми навчання та виховання дитини задля забезпечення спрямованої соціалізації та інтеграції особистості з особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-19. Здатність до використання відповідної законодавчої, нормативно-правової бази для здійснення комплексного супроводу осіб з особливими освітніми потребами, їх сімей.</p>
7 – Результати навчання	
	<p>РН-1. Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.</p> <p>РН-2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>РН-3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.</p> <p>РН-4. Застосовувати для розв'язування складних задач спеціальної освіти сучасні методи діагностики психофізичного розвитку дітей,</p>

	<p>критично оцінювати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рекомендації щодо створення найоптимальніших умов для здобуття освіти.</p> <p>РН-5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо- корекційного процесу в різних типах закладів.</p> <p>РН-6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.</p> <p>РН-7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.</p> <p>РН-8. Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.</p> <p>РН-9. Мати навички комплектування та організації діяльності спеціальних закладів освіти, спеціальних груп у закладах дошкільної освіти, спеціальних класів у закладах загальної середньої освіти тощо.</p> <p>РН-10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з врахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.</p> <p>РН-11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методика, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно-розвивального навчання дітей з особливими освітніми потребами.</p> <p>РН-12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами.</p> <p>РН-13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.</p> <p>РН-14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.</p> <p>РН-15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.</p> <p>РН-16. Приймати обґрунтовані рішення з врахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.</p> <p>РН-17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове	До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники

забезпечення	з науковими ступенями та вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти, які мають відповідну фахову підготовку або досвід роботи, а також виявляють професійну активність у галузі, що підтверджується участю у міжнародних науково-практичних конференціях, монографіями, навчально-методичними матеріалами, статтями. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування.
Матеріально-технічне забезпечення	Наявна матеріально-технічна база відповідає ліцензійним умовам і дозволяє забезпечити успішну організацію освітнього процесу за ОПІ Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка. Логопедія). У навчальному процесі використовуються: навчальні приміщення для проведення лекційних та практичних занять; аудиторії, оснащені сучасним мультимедійним обладнанням; спеціалізовані кабінети (кабінет корекційно-розвиткової роботи та психологічного консультування); методичний кабінет, де акумулюється наукова та навчальна література, необхідна для самостійної роботи студентів; науково-дослідні лабораторії корекційно-реабілітаційної діяльності та інклюзивної освіти; спеціалізовані комп'ютерні класи з необхідним програмним забезпеченням, бібліотека, читальний зал. Студенти мають необмежений відкритий доступ до Інтернет-мережі. Навчальний процес забезпечується обладнанням та матеріалами у відповідності до вимог навчальних планів і програм навчальних дисциплін, що створює умови для ефективної пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти та набуття ними загальних та фахових компетентностей. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура (гуртожитки, їдальня, актовий зал, спорткомплекс, стадіон, медпункт, психологічна служба), що відповідає ліцензійним вимогам.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Передбачено наявність: навчальних і робочих планів; графіків навчального процесу; навчально-методичних комплексів ОК; дидактичних матеріалів для самостійної та індивідуальної роботи студентів з ОК; програм практик; методичних вказівок щодо виконання курсових робіт; пакетів комплексних контрольних робіт.</p> <p>Передбачено наявність робочих програм/силабусів дисциплін, де наведена навчально-методична література, яка наявна у електронному вигляді та у науковій бібліотеці університету, а також доступна в системі дистанційного навчання. Забезпечений доступ до матеріалів електронного репозитарію університету.</p> <p>Впроваджена система дистанційного навчання Moodle. Офіційний веб-сайт (https://sspu.edu.ua) містить інформацію про освітні програми, перелік дисциплін даної спеціальності, навчальну, наукову й виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти, розклад консультацій викладачів кафедри тощо. Здобувачам вищої освіти забезпечений вільний та зручний постійний доступ до робочих програм та інших навчально-методичних матеріалів навчальних дисциплін, а також до електронних інформаційних ресурсів у бібліотеці університету.</p>
9 – Академічна мобільність	

<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>А) За загально університетською ініціативою:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка; - Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка; - Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка; <p>Б) За власною ініціативою:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України; - Факультет спеціальної та інклюзивної освіти Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова; - Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; - Державний вищий навчальний заклад «Донбаський державний педагогічний університет»; - Херсонській державний університет; - КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради; - Миколаївський національний університет імені В. Сухомлинського; - Південноукраїнський національним педагогічним університетом імені К.Д. Ушинського; - Запорізький національним університет; - Київський університет імені Бориса Грінченка; - Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки;
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>А) За власною ініціативою:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Академія імені Яна Длугоша, м. Ченстохов (Польща); - Білоруський державний педагогічний університет імені М. Танка, м. Мінськ (Білорусь); - Вірменський державний педагогічний університет імені Х. Абовяна (Вірменія); - Університет Коменського в м. Братислава, факультет освіти (Словаччина); - Вранянський педагогічний інститут Університету в Ніше (Сербія); - Академічне співтовариство імені Міхала Балудянського.
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>СумДПУ імені А.С. Макаренка здійснює свою діяльність за напрямками «Підготовка іноземних громадян за базовими акредитованими напрямками, спеціальностями» та «Підготовка іноземних громадян до вступу у вищі навчальні заклади». Підготовка іноземних громадян у СумДПУ імені А.С. Макаренка здійснюється відповідно до чинного законодавства України, освітніх стандартів, базується на загальній середній освіті іноземних громадян за національними освітніми стандартами і має самостійний завершений характер.</p>

Перелік компонентів проекту освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

умовні скорочення: ІКТ – інформаційно-комп’ютерні технології; ООП – особливі освітні потреби;
ОІЗ – особливості інтелектуального розвитку; СМ – спеціальні методики;
ППФР – порушення психофізичного розвитку

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Обов’язкові компоненти ОПП			
<i>1.1. Цикл загальної підготовки</i>			
ОК 1.01	Історія та культура України	4	екзамен
ОК 1.02	ІКТ	3	залік
ОК 1.03	Філософія	3	залік
ОК 1.04	Українська мова (за проф. спрямуванням)	4	екзамен
ОК 1.05	Іноземна мова	7	залік
ОК 1.06	Фізичне виховання	4	залік
Усього		25	
<i>1.2. Цикл професійної підготовки</i>			
ОК 1.07	Вступ до спеціальності «Спеціальна освіта» і педагогічна деонтологія	3	залік
ОК 1.08	Анатомія, патологія дітей з ООП з основами генетики та валеології	4	екзамен
ОК 1.09	Фізіологія вищої нервової діяльності та здоров’я дитини з психофізичними порушеннями	3	залік
ОК 1.10	Невропатологія	4	залік
ОК 1.11	Психопатологія	5	екзамен
ОК 1.12	Клініка інтелектуальних порушень	4	залік
ОК 1.13	Мовленнєві і сенсорні системи та їх порушення	3	залік
ОК 1.14	Неврологічні основи логопедії	3	залік
ОК 1.15	Загальна педагогіка	4	екзамен
ОК 1.16	Загальна психологія	3	залік
ОК 1.17	Вікова та педагогічна психологія	3	залік
ОК 1.18	Психологія дитини з інтелектуальними порушеннями	6	екзамен
ОК 1.19	Спеціальна дошкільна педагогіка	4	залік
ОК 1.20	Спеціальна педагогіка з історією	4	залік
ОК 1.21	Основи логопедії	5	екзамен
ОК 1.22	Професійне мовлення вчителя-дефектолога	3	залік
ОК 1.23	Основи наукових досліджень	3	залік
ОК 1.24	Основи інклюзивного навчання	5	екзамен
ОК 1.25	Діагностико-консультативна діяльність	3	залік
<i>Спеціальні методики та методики корекційно-розвиткової роботи</i>			
ОК 1.26	СМ дошкільного виховання та корекційно-розвиткової роботи	6	залік
ОК 1.27	СМ математики	3	залік
ОК 1.28	СМ української мови та літератури	5	екзамен
ОК 1.29	СМ трудового навчання	5	екзамен
ОК 1.30	СМ курсу «Я досліджую світ»	3	залік

ОК 1.31	СМ курсу «Мистецтво»	3	залік
ОК 1.32	СМ лікувальної та фізичної культури	4	залік
ОК 1.33	Методика корекційно-розвиткової роботи з розвитку мовлення	4	екзамен
ОК 1.34	Методика корекційно-розвиткової роботи з соціально-побутового орієнтування	4	екзамен
ОК 1.35	Методика роботи з корекції розвитку	4	екзамен
ОК 1.36	Корекційна робота з дітьми з інтелектуальними порушеннями важкого та глибокого ступенів	3	екзамен
ОК 1.37	Теорія і методика роботи асистента вихователя, асистента вчителя закладів освіти з інклюзивним навчанням	3	екзамен
ОК 1.38	Курсова робота зі спеціальних методик дошкільного виховання та колекційної роботи	3	залік
ОК 1.39	Курсова робота зі спеціальних методик та методики корекційно-розвиткової роботи в СЗЗСО	3	залік
Усього		125	
Усього за обов'язковою частиною		150	
2. Навчальні дисципліни за вибором студентів			
Вибір із загального списку		60	
3. Практична підготовка			
ПП 1	Навчальна педагогічна практика	12	
<i>ПП 1.1</i>	<i>Навчальна практика у лікувальних, соціально-реабілітаційних закладах</i>	3	залік
<i>ПП 1.2</i>	<i>Навчальна педагогічна практика у спеціальних закладах дошкільної освіти</i>	3	залік
<i>ПП 1.3</i>	<i>Навчальна педагогічна практика у спеціальних закладах загальної середньої освіти</i>	3	залік
<i>ПП 1.4</i>	<i>Навчальна педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти з інклюзивною формою навчання</i>	3	залік
ПП 2	Навчальна педагогічна практика у закладах з інклюзивним/інтегрованим навчанням	3	залік
ПП 3	Виробничі практики за профілем майбутньої професії	12	
<i>ПП 3.1</i>	<i>Виробнича педагогічна практика у спеціальних закладах дошкільної освіти (вчитель-дефектолог, вихователь дітей з порушеннями інтелектуального розвитку)</i>	3	залік
<i>ПП 3.2</i>	<i>Виробнича практика у закладах дошкільної освіти з інклюзивним навчанням (вчитель-дефектолог, асистент вихователя закладів дошкільної освіти)</i>	3	залік
<i>ПП 3.3</i>	<i>Виробнича педагогічна практика у спеціальних закладах загальної середньої освіти (початкові класи)(олігофренопедагог, вчитель дефектолог)</i>	3	залік
<i>ПП 3.4</i>	<i>Виробнича практика у закладах загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням (асистент вчителя, вчитель-дефектолог)</i>	3	залік
Загальний обсяг практичної підготовки		27	

3. Підсумкова атестація			
ПА 1	Комплексний письмовий екзамен з теорії і спеціальних методик дошкільного виховання дітей з порушеннями інтелектуального розвитку	1,5	
ПА 2	Комплексний письмовий екзамен з теорії і спеціальних методик навчання дітей з порушеннями інтелектуального розвитку	1,5	
Усього		3	
Загальна кількість		240	

4. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Підсумкова атестація випускників освітньо-професійної програми Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка) першого бакалаврського рівня вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Освіта/Педагогіка здійснюється у формі комплексних письмових екзаменів: з теорії і спеціальних методик дошкільного виховання дітей з порушеннями інтелектуального розвитку та з теорії і спеціальних методик навчання дітей з порушеннями інтелектуального розвитку. Підсумкова атестація випускників завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр спеціальної освіти (Олігофренопедагог).

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

